

2071
B.A./B.Sc. (General) Sixth Semester
Geography
Paper - XI: World Regional Geography - II
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 60

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit. Credit will be given for suitable maps/diagrams and examples. Students can use unmarked/ transparent stencils of the world/country and coloured pen/pencil.

x-x-x

I. Attempt any ten of the following in 30 words each:- (Map Based Question)

- a) Major Mountain ranges of East Asia.
- b) Iron-ore mines of East Asia.
- c) Industries of South Korea.
- d) International Trade of East Asia.
- e) Cyclonic rainfall in South Asia.
- f) Typhoon.
- g) Red Sea.
- h) Natural vegetation of South East Asia.
- i) SAARC and its objectives.
- j) Coastal vegetation in South Asia.
- k) Plateaus of Middle East.
- l) Egypt.
- m) Gold and its important two mines in Africa.
- n) Suez Canal and its importance.
- o) Coffee and its two important growing countries. (10×2)

UNIT - I

- II. Divide East Asia into Physiographic Regions and explain them with the help of a map. (10)
- III. What are the important factors of establishment of industries? Discuss the important manufacturing industries of East Asia. (4,6)

UNIT - II

- IV. Write notes on Relief of South-Asia and Trade of South-East-Asia. (2×5)
- V. Explaining the terms 'Weather and Climate', discuss the climate and its impact on agriculture of South - Asia. (10)

UNIT - III

- VI. Mineral oil is the main economy of Middle East and Africa North of Sahara explain about the Petroleum industries of this region. (10)
- VII. Discuss the major relief features of middle-East and Africa, North of Sahara in detail. (10)

UNIT - IV

- VIII. Write a detailed note on important mineral resources in Africa, South of Sahara. (10)
- IX. What are the main problems faced by Africa, South of Sahara, discuss. (10)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪੁੱਛ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰ੍ਯ ਹੈ।

**_*_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਦੁਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 30 ਸ਼ਬਦੋਂ ਮੇਂ ਦੀਜਿਏ (ਮਾਨਚਿਤਰ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ):-
(ਕ) ਪੂਰ੍ਵੀ ਏਸ਼ਿਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰਮੁਖ ਪਰ੍ਵਤ ਸ਼੍ਰੰਖਲਾਏਂ।
(ਖ) ਪੂਰ੍ਵੀ ਏਸ਼ਿਯਾ ਕੀ ਲੈਹ ਅਯਸਕ ਖਦਾਨੇਂ।
(ਗ) ਦਕਸ਼ਿਣ ਕੋਰਿਯਾ ਦੇ ਉਢੋਗ।
(ਘ) ਪੂਰ੍ਵੀ ਏਸ਼ਿਯਾ ਕਾ ਅੰਤਰ੍ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਵਪਾਰ।
(ਙ) ਦਕਸ਼ਿਣ ਏਸ਼ਿਯਾ ਮੇਂ ਚਕ੍ਰਵਾਤੀ ਵਰ੍ਸ਼ਾ।
(ਚ) ਆਂਧੀ।
(ਛ) ਲਾਲ ਸਾਗਰ।
(ਜ) ਦਕਸ਼ਿਣ ਪੂਰ੍ਵ ਏਸ਼ਿਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਵਨਸਪਤਿ।
(ਝ) ਸਾਕਾਂ ਔਰ ਉਸਕੇ ਉਦੇਸ਼ਯ।
(ਞ) ਦਕਸ਼ਿਣ ਏਸ਼ਿਯਾ ਮੇਂ ਤਟੀਯ ਵਨਸਪਤਿ।
(ਟ) ਮਧਯ ਪੂਰ੍ਵ ਦੇ ਪਠਾਰ।
(ਠ) ਸਿਸ਼।
(ਡ) ਅਫ੍ਰੀਕਾ ਮੇਂ ਸੋਨਾ ਔਰ ਉਸਕੀ ਮਹਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਦੋ ਖਦਾਨੇਂ।
(ਫ) ਸ੍ਵੇਜ ਨਹਰ ਔਰ ਉਸਕਾ ਮਹਤ੍ਵ।
(ਭ) ਕਾਫੀ ਔਰ ਉਸਕੇ ਦੋ ਮਹਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼।

ਭਾਗ-1

2. ਪੂਰ੍ਵੀ ਏਸ਼ਿਯਾ ਕੋ ਭੌਗੋਲਿਕ ਖੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਵਿਭਾਜਿਤ ਕੀਜਿਏ ਔਰ ਮਾਨਚਿਤਰ ਕੀ ਸਹਾਯਤਾ ਸੇ ਉਨਕੀ ਵਪਾਯਾ ਕੀਜਿਏ।
3. ਉਢੋਗੋਂ ਕੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਮਹਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਕਾਰਕ ਕਯਾ ਹੈ? ਪੂਰ੍ਵੀ ਏਸ਼ਿਯਾ ਦੇ ਮਹਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਵਿਨਿਮਾਣ ਉਢੋਗੋਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-2

4. ਦਕਸ਼ਿਣ-ਏਸ਼ਿਯਾ ਕੀ ਰਾਹਤ ਔਰ ਦਕਸ਼ਿਣ-ਪੂਰ੍ਵ-ਏਸ਼ਿਯਾ ਦੇ ਵਪਾਰ ਪਰ ਟਿਘਣੀ ਲਿਖਿਏ।
5. 'ਮੌਸਮ ਔਰ ਜਲਵਾਯੂ' ਸ਼ਬਦੋਂ ਕੀ ਵਪਾਯਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ, ਦਕਸ਼ਿਣ-ਏਸ਼ਿਯਾ ਕੀ ਜਲਵਾਯੂ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਿ ਪਰ ਉਸਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਵਪਾਯਾ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-3

6. ਮਧਯ ਪੂਰ੍ਵ ਔਰ ਅਫ੍ਰੀਕਾ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਉਤਰ ਮੇਂ ਖਨਿਜ ਤੇਲ ਯਹਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਮੁਖ ਅਰਥਵ੍ਯਵਸਥਾ ਹੈ। ਉਸ ਖੇਤ੍ਰ ਦੇ ਪੈਟ੍ਰੋਲਿਯਮ ਉਢੋਗੋਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਬਤਾਏ।
7. ਮਧਯ-ਪੂਰ੍ਵ ਔਰ ਅਫ੍ਰੀਕਾ, ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਉਤਰ ਕੀ ਪ੍ਰਮੁਖ ਰਾਹਤ ਸੁਵਿਥਾਔ ਕੀ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰ੍ਵਕ ਵਪਾਯਾ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-4

8. ਅਫ੍ਰੀਕਾ, ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਦਕਸ਼ਿਣ ਮੇਂ ਮਹਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਖਨਿਜ ਸੰਸਾਧਨੋਂ ਪਰ ਵਿਸਤ੍ਰੁਤ ਟਿਘਣੀ ਲਿਖਿਏ।
9. ਅਫ੍ਰੀਕਾ, ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਦਕਸ਼ਿਣ ਮੇਂ ਕਿਨ ਮੁਖਯ ਸਮਸਥਾਔ ਕਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪਡ ਰਹਾ ਹੈ? ਵਰ੍ਣਨ ਕੀਜਿਏ।

**_*_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

**_*_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੁਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ (ਨਕਸ਼ਾ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ):-
(ੳ) ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਹਾੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ।
(ਅ) ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ।
(ੲ) ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਉਦਯੋਗ।
(ਸ) ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ।
(ਹ) ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਬਾਰਸ਼।
(ਕ) ਟਾਈਫੂਨ।
(ਖ) ਲਾਲ ਸਾਗਰ।
(ਗ) ਦੱਖਣੀ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ।
(ਘ) ਸਾਰਕ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼।
(ਙ) ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਤੱਟੀ ਬਨਸਪਤੀ।
(ਚ) ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਦਾ ਪਠਾਰ।
(ਛ) ਮਿਸਰ।
(ਜ) ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਾਣਾਂ।
(ਝ) ਸੂਏਜ਼ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
(ੜ) ਕਾਫੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼।

ਭਾਗ-1

2. ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਭੂਗੋਲਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ? ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਵਪਾਰ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
5. 'ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ' ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਦੱਖਣ - ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

6. ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੀ ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਮੁੱਖ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਦਯੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
7. ਮੱਧ-ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਾ, ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਾਹਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-4

8. ਅਫਰੀਕਾ, ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
9. ਅਫਰੀਕਾ, ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

**_*_